

שם: נוהל מתן שירות דנטלי בשעת חירום 2.9	עמוד 1 מתוך 8	עדכון מס': 2 9 ספטמבר 2021
		אסמכתא: 792202421

1. כללי:

מצבי חירום ושעת חירום מחייבים היערכות בעתות שיגרה כדי להבטיח מענה טיפולי חיוני לאוכלוסייה בכל התרחשות.

הנוהל בא להבטיח מתן שרות דנטלי חיוני במצב בו יופעל המשק בהתאם למדיניות ההתגוננות של פקע"ר ובהנחיית הרשות העליונה לאשפוז ובריאות, בהתייחס למתקני רפואה ולהנחיות המיגון, בשאיפה להפעיל את מירב מרפאות השיניים שיוגדרו מראש על ידי ספקי השרות.

2. מטרה:

להבטיח רציפות תפקודית של השירות הדנטלי בשעת חירום, לרבות מתן טיפולי שיניים חיוניים, ולפרט דרכי הפעלת מרפאות השיניים בשעת חירום.

3. אחריות ליישום הנוהל:

3.1 מנהלי קופות החולים.

3.2 רופאי שיניים מחוזיים, משרד הבריאות.

3.3 רופאי שיניים מנהלי מרחב רפואי בקופות החולים.

3.4 רופאי שיניים אחראיים במרפאות הסכם עם קופות החולים.

3.5 מנהלי מרפאות פה ולסת בבתי החולים הכללים.

3.6 מרכזי שעת חירום בלשכות הבריאות המחוזיות.

3.7 ממוני הג"א במרפאות שיניים.

4. אזכורים:

4.1 תקנות רופאי השיניים (מרפאות של תאגידיים), התשנ"ג-1993

4.2 חוק זכויות החולה התשנ"ו - 1996.

4.3 חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994.

4.4 חוק ההתגוננות האזרחית, תשי"א-1951.

4.5 חוק שירות עבודה בשעת חירום, התשכ"ז-1967.

- 4.6 פקודת בריאות העם, 1940.
- 4.7 תקנות ההתגוננות האזרחית (ציוד מפעלים ומוסדות ואימון עובדיהם), תשל"ג-1973.
- 4.8 תקנות ההגנה (שעת חירום), 1945.
- 4.9 הנחיות בדבר ניהול רפואי של מרפאות שיניים - האגף לבריאות השן [נוהל 2.1](#), מתאריך 1.6.2019 (או כל נוהל שיעדכן אותו).

5. הגדרות

- 5.1 רשומה הרפואית - כהגדרתה בחוק זכויות החולה.
- 5.2 מרפאת תאגיד – כהגדרתה בתקנות רופאי השיניים (מרפאות של תאגידים), התשנ"ג-1993
- 5.3 מצב חירום - מצב בו קיימת התרחשות או החלטת ממשלה המצריכה פעילות רב תחומית ברמה לאומית בעורף, או הכרזה על מצב חירום עפ"י דין או עפ"י החלטת שר הביטחון ובהתייעצות עם השר לביטחון הפנים.
- 5.4 "שעת חרום" כהגדרתו ע"פ סעיף 38 לחוק יסוד –הממשלה, תשס"א-2001.
- 5.5 "מלחמה" כהגדרתה ע"פ סעיף 40 לחוק יסוד –הממשלה, תשס"א-2001.
- 5.6 "שעת התקפה" או "מצב מיוחד בעורף" כהגדרתם בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951.
- 5.7 "אירוע חירום אזרחי" כהגדרתו בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971.
- 5.8 טיפול שיניים חיוני – טיפול לשכוך כאב חד, למניעת זיהום מקומי או כללי הנובע ממחלות הפה והשיניים, טיפול הנועד למנוע נזק בלתי הפיך או סיבוך בטיפול שהתחיל קודם או טיפול שתחילתו לא ניתנת לדחות מהסיבות אלו. הפרעה תפקודית קשה בשל אי התאמה של התקן דנטלי קבוע או נשלף.
- 5.9 ספק שרות דנטלי – קופות החולים באמצעות רשתות הסכם אורגניות ומרפאות הסכם פרטיות.

6. חלות

- 6.1 מרפאות שיניים של קופ"ח או חברת בת של קופ"ח או ספקי שירות לקופ"ח.
- 6.2 מרפאות שיניים במרפאות חוץ של בתי החולים הכלליים.

7. היערכות לחירום בזמן רגיעה

7.1 באחריות רופא שיניים מנהל מרחב רפואי בקופות החולים :

- 7.1.1 הכנת רשימת מרפאות שיניים הצפויות להיפתח בשעת חירום, כמפורט בנספח מס' 1 ולהעביר לרופאי שיניים מחוזיים בלשכות הבריאות, בתדירות של אחת לשנה לפחות.
- 7.1.2 הכנת פירוט של רמת המיגון במרפאות השיניים הצפויות להיפתח בשעת חירום. הפירוט יעודכן למרכז שע"ח מחוזי לרופא שיניים מחוזי בלשכת הבריאות ולמרכז שע"ח של קופת החולים בפורמט קובץ אקסל (נספח 3).
- 7.1.3 מינוי אחראי מרחבית שעת חירום במרפאות שיניים שיפתחו בעת חירום והכשרתו בקורס הג"א.
- 7.1.4 מינוי ממלאי מקום, לבעלי תפקידים מרכזיים במרפאות השיניים (מנהל/ת המרפאה, מנהל/ת אדמיניסטרטיבית) בעתות חרום, כולל הוצאת כתבי מינוי בחתימתו.
- 7.1.5 ריתוק משקי של מרפאות השיניים, החתמת העובדים על טפסי ריתוק, פנייה בבקשה לריתוק עובדים חדשים ועדכונו אחת לשנה מול משרד העבודה רווחה ושירותים חברתיים - רשות כ"א לשעת חירום.
- 7.1.6 מיפוי בשגרה אחת לשנה של ילדי עובדים חיוניים במרפאת השיניים, בגילאי 12-3 אשר יצטרכו מסגרת מענה בשעת חירום ("שמרטפיה"), והעברת הנתונים למרכז שעת חירום בלשכת הבריאות המחוזית.
- 7.1.7 שיבוץ כ"א בחירום על פי רף השירות הנדרש ובהנחיות האגף לבריאות השן במשרד הבריאות.
- 7.2 באחריות אחראי שע"ח מרחב/מחוז/ממונה הג"א מרפאתי לוודא רציפות תפקוד והכשרת צוות המרפאה לחירום :
- 7.2.1 הכשרת צוות המרפאה : הכרת תיק התגוננות אזרחית מרפאתי ; חוקים ותקנות ; נהלים ; פק"לים ; הנחיות בתחום שעת חרום ; הכרת מיקום ציוד חירום ודרכי שימוש.
- 7.2.2 תרגול רשת הקריאה לחירום של מרפאה השיניים לפחות אחת לשנה.
- 7.2.3 תרגול שנתי לצוות המרפאה לפינוי וחילוץ מן המבנה. התרגול יתועד ויוצג בבקרה עתית.

- 7.2.4 תקינות המקלט, מרחב מוגן קומתי ומרחב פנימי מוגן במרפאת השיניים.
- 7.2.5 שילוט פולט/מחזיר אור המכוון למרחב המוגן במרפאת השיניים (על פי תקן שילוט פולט אור).
- 7.2.6 תקינות מערכת הכריזה (במידה וקיימת) במרפאת השיניים.
- 7.2.7 תקינות הגנרטור ומלאי דלק (במידה וקיים במרפאת השיניים או במבנה בו שוכנת מרפאת השיניים).
- 7.2.8 המצאות ציוד חירום במרפאה: כיבוי אש (כולל ציוד מגן אישי בשריפה), מים לשעת חירום, תיק עזרה ראשונה.
- 7.2.9 מיקום צירי גישה, צירי פינוי, נקודת ריכוז עובדים בתוך המרפאה, נקודת ריכוז עובדים מחוץ למרפאה במרחק בטוח
- 7.2.10 הימצאות ותקינות ציוד מיגון האישי
- 7.2.11 עדכון שנתי של תיק התגוננות אזרחית/תיק שע"ח מרפאתי.
- 7.2.12 היקף ציוד רפואי למתן עזרה ראשונה לצריכה ממוצעת של 14 יום.
- 7.2.13 בדיקת דרכי התקשרות אל גורמי חירום רלוונטיים.
- 7.2.14 אישור מרפאת שיניים כ"מפעל חיוני" בתוקף.
- 7.2.15 קיום תכנית פינוי המבנה בתרחישי חירום. תכנית הפינוי תכלול: ממשקים רלוונטיים מול המבנה וחברת הניהול/ בעלי המבנה, הגשת סיוע רפואי ודרכי הודעה לגורמי חירום.

8. מעבר משגרה לחירום במהלך משך "זמן יקר"

- 8.1 באחריות רופא אחראי במרפאת השיניים:
  - 8.1.1 וידוא והשלמת מלאי חירום במרפאת השיניים (לשבוע הפעלה, לפחות).
  - 8.1.2 הפעלה מרפאת השיניים על פי מדיניות ההתגוננות של פיקוד העורף והנחיות הרשות העליונה לאשפוז ובריאות.
  - 8.1.3 שינוי היקף פעילות במרפאת השיניים בהתאם לאילוצי המיגון ואילוצי כוח אדם במרפאה
  - 8.1.4 עדכון ימי ושעות פעילות מרפאת השיניים, כולל עדכון המטופלים במרפאה באמצעי התקשורת המקובלים (כולל שילוט).
  - 8.1.5 וידוא זמינות עובדים חיוניים במרפאות השיניים.
  - 8.1.6 רענון נהלים והדרכות צוות המרפאה.

9. מתן שירותים דנטליים בשעת חירום

- 9.1 טיפול שיניים חיוני יינתן בהתאם ליכולות המרפאה ועל פי מדיניות ההתגוננות של פיקוד העורף והנחיות הרשות העליונה לאשפוז ובריאות.
- 9.2 עם הכרזה שעת חירום רשאי רופא שיניים להגיש טיפול שיניים חיוני ללא נוכחות סייעת, בתיאום עם רופא השיניים האחראי במרפאה.
- 9.3 קופות החולים אחראיות לפרסם באתרי אינטרנט ובמוקדי שירות, פרטים עדכניים של המרפאות הפתוחות בחירום (כתובת, מספרי טלפון ושעות פעילות).
- 9.4 קופות החולים יפעילו מוקד טלפוני למתן יעוץ וטיפול ראשוני בשיתוף עם ספק השירות הדנטלי, לצורך צמצום הצורך בהגעה למרפאת שיניים בעת חירום. פרטי המוקד יפורסמו באתר הקופה ובאתר של ספק השירות הדנטלי.
- 9.5 התשלום עבור השירות למרפאה/רופא השיניים יהיה על פי המקובל באותה מרפאה בזמן הרגיעה.

10. הפעלת מרפאות "פה ולסת" בבתי חולים כלליים בשעת חירום

- 10.1 מרפאות חוץ לכירורגיית פה ולסתות תפעלנה במידה והתנאים יאפשרו זאת ובהתאם להנחיות ההתגוננות של פיקוד העורף והנחיות הרשות העליונה לאשפוז ובריאות.
- 10.2 השירות יינתן על סמך הפניית רופא שיניים או רופא כללי על פי המקובל בשגרה.
- 10.3 טיפול בעקבות טראומה או תאונה בהפניית מלר"ד יינתן באותה המתכונת כבשגרה.

11. תיעוד רישום ושמירת רשומות

- 11.1 לכל מטופל בעת ביקורו במרפאה ייפתח כרטיס מתרפא כבשגרה, או כרטיס מטופל לשעת חירום (נספח 2) בו יתועדו כל הפרטים האישיים והרפואיים הנוגעים לטיפול כפי שמבוצע בשגרה.
- 11.2 עבור מטופלים שאינם מטופלים של המרפאה בעת שגרה, תנוהל רשומה רפואית כמקובל, וימסר למטופל העתק של הרשומה הרפואית.
- 11.3 הרשומה המקורית תישמר במשך שבע שנים לפחות במרפאה בה ניתן הטיפול (בהתאם לנוהל אגף לבריאות השן 2.1 סעיף 11.5 שמירת רשומות).
- 11.4 בנוסף עבור אדם המטופל בסניף אחר באותה רשת המרפאות, יועברו פרטי הטיפול למרפאה הקבוע של המטופל.

12. נספחים

- 12.1 רשימת מרפאות שיניים פתוחות בשע"ח במרחב/ מחוז (נספח 1)
- 12.2 כרטיס עזרה ראשונה (נספח 2).
- 12.3 מיפוי מרפאות שיניים (נספח 3).

<u>אושר על-ידי:</u>	<u>נוהל זה עודכן על ידי צוות עבודה הכולל את -</u>
<p>ד"ר לנה נטפוב - מנהלת האגף לבריאות השן</p> <p>רפי גולני- מנהל האגף לשעת חירום</p>	<p>ד"ר ד. דקל מנהל המחלקה לשירותים דנטליים</p> <p>ד"ר נ. פיקובסקי רופא שיניים מחוזי, אשקלון</p> <p>ד"ר ד. ילון הנחיות וסטנדרטים</p> <p>גב' ר. רינגל מנהלת הערכות הקהילה וכ"א בשע"ח</p> <p>ד"ר ח. צפיר מתאמת היערכות שע"ח בלשכות הבריאות, האגף לשע"ח</p>

נספח 1 - רשימה מרפאות שיניים פתוחות בשע"ח

קופת חולים _____

מרפאה	בעלות	בע"ת	שם	טלפון נייד	דוא"ל
שם המרפאה: כתובת:		רופא שיניים אחראי			
		רופא שיניים מ"מ אחראי			
		מנהל אדמיניסטרטיבי			
שם המרפאה: כתובת:		רופא שיניים אחראי			
		רופא שיניים מ"מ אחראי			
		מנהל אדמיניסטרטיבי			
שם המרפאה: כתובת:		רופא שיניים אחראי			
		רופא שיניים מ"מ אחראי			
		מנהל אדמיניסטרטיבי			
שם המרפאה: כתובת:		רופא שיניים אחראי			
		רופא שיניים מ"מ אחראי			
		מנהל אדמיניסטרטיבי			
שם המרפאה: כתובת:		רופא שיניים אחראי			
		רופא שיניים מ"מ אחראי			
		מנהל אדמיניסטרטיבי			
שם המרפאה: כתובת:		רופא שיניים אחראי			
		רופא שיניים מ"מ אחראי			
		מנהל אדמיניסטרטיבי			
שם המרפאה: כתובת:		רופא שיניים אחראי			
		רופא שיניים מ"מ אחראי			
		מנהל אדמיניסטרטיבי			

נספח מס' 2

רשומות רפואיות – כרטיס עזרה ראשונה - וטופס סיום טיפול

	תאריך הטיפול			שם המתרפא
				טופל המרפאה
מחלות : נשימה/ לב/ כליות/ כבד/ דלקת פרקים/ נטייה לדמם, וכו'		בריא בד"כ		אנמנזה רפואית
				אשפוזים /ניתוחים
				תרופות קבועות
חודש	הריון			אלרגיה/רגישות
				תלונת המטופל
				בדיקה קלינית
מכתשית יבשה	נפילת כתר / גשר	דלקת חריפה במיסב שן	דלקת במוך השן	אבחנה משוערת
אחר (יש לפרט):	פריודונטיטיס	טיפול תומך אורתודונטי	מורסה	
	MFPD (כאבי שרירים)	candida	Acute Gingivostomatitis	מצבים כגון:
	מינון		סוג האלחוש	מהלך הטיפול
			טמפונד/IRM/ אחר (יש לפרט)	הדבקת כתר
		מסירת תצלומים ל:		צילומים
				אבחנה סופית
	חותמת הרופא		חתימת המטופל	
	חתימת הרופא			

חטיבת הרפואה
האגף לבריאות השן
Division of Dental Health

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

תאריך _____

אל רופא השיניים המטפל

טופס סיכום עזרה ראשונה במרפאת חרום

כתובת המרפאה _____

הנדון: טיפול עזרה ראשונה למר/גב' _____

המטופל עבר/ה היום טיפול עזרה ראשונה בשן מס' _____,

_____

_____

המלצה להמשך טיפול _____

מצ"ב צילום רנטגן כן/לא

חתימה וחותמת _____

